

Justitiedepartementet

Polisenheten

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor den 6-7 juni 2013

Dagordningspunkt: 17 och 18 (samt 1 a-b under gemensamma kommittén)

Rubrik: Ändringar i Schengens gränskodex och i Schengenutvärderingsmekanismen – lägesrapport.

Schengens gränskodex:

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter.

= *Lägesrapport*

Schengens Utvärderings- och övervakningsmekanism:

Omarbetat förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket.

= *Lägesrapport*

Dokument: Ännu inte distribuerade.

Tidigare dokument:

- Fakta-PM 2011/12:19,

- 6161/12 REV 4

- 11846/12

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Inför RIF-rådet i mars 2013, juni 2012, mars 2012, december 2011.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Maj 2012, september 2012, februari 2013.

Bakgrund

Som en reaktion på ett antal Schengenrelaterade incidenter under framför allt våren 2011 uppmanade Europeiska rådet i juni 2011 kommissionen att presentera lagförslag om en förstärkt Schengenutvärderingsmekanism samt förordade att även styrningen av Schengenrelaterade frågor borde stärkas.

Kommissionen presenterade i september 2011 två lagförslag (Schengenpaketet). Förslagen utgjorde dels en ny reglering för Schengens utvärderingsmekanism, dels en förändring av delarna i Schengens gränskodex som reglerar när kontroller vid inre (dvs. gränser mellan Schengenstater) gränser kan och får återupprättas.

Vid RIF-rådet i juni 2012 enades rådet om en kompromisstext för de fortsatta förhandlingarna med EP. Bl.a. beslutade rådet enhälligt att ändra den rättsliga grunden i den ena av rättsakterna (Schengenutvärderingsmekanismen). Som konsekvens av ändringen ska den ena av de två rättsakterna i paketet antas av rådet själv utan medbeslutande med EP. Den andra rättsakten antas enligt ordinarie beslutsförfarande.

Sedan juni 2012 har informella trilog-förhandlingar förts mellan EP, kommissionen och ordförandeskapet. Inför julen 2012 gjordes ett försök att nå en kompromiss men det lyckades inte. Den enskilt svåraste frågan är att EP kräver vad man kallar en "sammanlänkingsklausul" (linking clause) mellan instrumenten för att skapa en paketlösning. På så sätt kan EP få en garanti mot att rådet på egen hand ändrar i den av de två rättsakterna där EP inte har medbeslutande.

Ordförandeskapet har nu presenterat ett nytt förslag till kompromiss som tagits fram i de informella trilogerna. Kompromissen har godtagits av Coreper. Vid rådets möte den 6-7 juni ska ministrarna uppdateras om läget och förhoppningsvis även få besked om EP ser ut att kunna acceptera kompromissen.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Enligt de av rådet antagna kompromissförslagen (som skiljer sig från kommissionens ursprungsförslag):

- Utvärderingsmekanismen – rättslig grund artikel 70 TFEU. Beslut tas av rådet med kvalificerad majoritet (QMV).
- Ändringar i Schengens gränskodex – artikel 77 TFEU. Ordinarie beslutsförfarande.

Svensk ståndpunkt

Schengensamarbetet bygger på medlemsstaternas förtroende för varandras förmåga att upprätthålla det gemensamma regelverket, i synnerhet gällande kontrollen av den yttre gränsen. Om medlemsstaterna inte längre litar på varandra, finns risken att man på eget bevåg och på ett ganska oförutsägbart sätt återinför kontrollen mellan länderna. En sådan situation skulle kunna negativt påverka människors möjligheter att resa fritt inom EU. Sverige gav redan vid RIF-rådet i juni 2012 stöd till det kompromissförslag som nu uppdaterats ytterligare.

De ändringar som gjorts i det nu aktuella kompromissförslaget är till största delen ägnade att reglera maktbalansen mellan EP och rådet. I substans är förändringarna mindre påtagliga och regeringen kan därför stödja förslaget.

Vid rådsmötet i juni kommer rådet emellertid endast få en lägesrapport så något slutligt antagande kommer inte bli aktuellt vid det tillfället.

Förslaget

Förslagen utgörs av ännu inte distribuerade kompromisstexter från ordförandeskapet.

Gällande svenska regler och förslagens effekter på dessa

Beroende på ordalydelsen i de slutliga förslagen kan någon bestämmelse i utlänningsförordningen (2006:97) behöva justeras.

Ekonomiska konsekvenser

Innehållet i utvärderingarna för att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket förutses i stort sett att förbli oförändrat, vilket därmed torde gälla även för kostnaderna för att planera och utföra utvärderingarna. Enligt förslaget tar emellertid kommissionen över det ekonomiska ansvaret för utvärderingarna från medlemsstaterna och rådet. Det innebär att vissa kostnader som medlemsstaterna har för resor m.m. istället kommer belasta den gemensamma budgeten. Enligt kommissionens finansieringsplan är förslaget förenligt med gällande ekonomisk planering.